SEN 5 MYNGE.

Byxli oronuudai proletaarinar, negedegty!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexoiboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedoi, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Tybei Gyisedxexe Komiteedoi ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedoi yder byriin oorgan

№ 64 (2097)
1937 onoi MAARTIIN
20

14-dxi zilee garna.

Ulaan-Yde
BMASSR

TYL ABALGII HAINAAR YNGERGEXE

1937 onoi — staxaanovtanai xojordugaar zilei exin kvartaal dyyrxee jabana. Kolxoozuudai xydelmeride byri jixe xariuusalgatai sag bolbo. Xabarai tariilga dytelze le jabana. Tereende beledxexe xydelmeriii oiriin ydernyydte dyyrgexe şuxala. Eneentei xamta, malai tyl abalga exilee. Malazaltai manai respyyblikede tyl abalga bolbol aixabtar şuxala udxatainь eli.

Ene zilei tyl abalgii xoroitogyi, hainaar yngergexenь myneederei zorilgo. Ene şuxala zorilgii bejelyylxe arga xysen bidende bii. Staxaanovtanai meetodoor xydelmerilehen malşan 1936 ondo negeş tyl xxyy lengyi, xysed hainar tezeeze abaa hen. Xeden zuun kolxooz feerme, brigaada minga tymen tolgoi narai mal tezeeze ydxee.

Erxim tyryy kolxoozuudta hynei haasa nemeze, niutagai yylterei yneedhee 1000-1500 liitr hy abaa. Malai etonoi kampaanii sag soonь emxitei-geer yngergexe ba yylter haizaruulxiin tulda jixe, xydelmeri xegdee. Yxerei, xoninoi, aduunai, gaxain, narai malai baixa dulaan, seber, şine bairanuud barigdaa. Malai tyrexe zoxid hain bairanuud olon boloo. Aduuha malai ybesentei temesexiin tulda haga bişe xydelmeri jabuulagdaa. Xeden zuun, mingan haalişan, xoniişon, aduuşan baigaxalsan zooteexnikiin kyyrsede hurza garaa Gees haa, malai tyl abalgada jamarş beledxel xeegyi, mun kolxoozuud yseen bişe. Kolxoozuudta xeden olon yneed tugal xajaza, tyl yxeze bainan faaktnuud bii. Ilangajaa gaxain tyl oloor yxeze baina.

Zediin aimagta gansaxan janvaarь hara soo garhan tugalnuudai 3,6 procent, xurigadai 4,2 procent, gaxain porşoonxo, 21,1 procent yxehen baina. Myn tereenşelen Zagarain aimagta 74 porşoonxo xeroito boloo. Kabaanskiin aimagta gaxain şine tylei 38,7 procent yxeee.

Zygeer, Zediin aimagai kolxoozuud bultadaa muugaar xydelmerileze, malaigaa tyl yxyylze baina geze olgezo bolxogyi. Tere aimagai „Ulaan-Partizaan" kolxoozoiş anaad yzeje. Xoninoi feermii daagşa nyx. Naidaanov yngeregşe zilde 100 eme xonidhoo dunda ziseegeer 123 xurigaa abaa. Tedener neges xuraga yxyyleegyi. „Ulaan-Yşeetei, ba Kaazymovai neremzete kolxoozuudai haalişad tyleə jahala hainaar tezeeze abhan baixa.

Edeen şingi hainaar xydelmeriledeg staxaanovtanai dyreşel meetodii yldegse malşaniinь xalaza abnagyi. Manai respyyblikiin gazarai zurgaanuud malşan staxaanovtanai xydelmeriin dyreşelii şinzelen yzexe tuxai anxarnagyi. Aimagai gazarai tahaguud erxim malşanai spiiske sugluulxa haa bişe, tedenei dyreşelii busadta damzuulza ygexe-xeregseedeggyi baina.

Kolxoozuudai feerme ba brigaada deere zooveterinaariin ujalgata zabarinuudii dyyrgegdenegyi. Ene bolbol narai mal oloor yxeze baihanai gol şaltagaan myn.

Zakaaminai aimagai Dorzlijevai neremzete kolxoozoi tugallaza yneedenь sagaan sahan deere, zadagai xaşaa soo ybelzeze baina. Tyrexe ba narai malda ton hain baira, tezeel xaruuhan xeregtei jym geze zarima kolxoozuudai xytelberilegşed mynəə xyrter oilgoogyi.

Selengiin aimagai Nojoxon somonoi Leeninei neremzete kolxoozoi (tyryylegşenь Naidaanov) xoninoi feerme deere ezegyi jabadal usadxagdaadyi. Eneenei gemeer 40 xurigad ba 15 xonin yxəə. Xoriin aimagai Kiirovoi neremzete kolxoozoi yxerei feerme deere myn iime baidal yzegdeze baina. Ede byxi faaktanuud bolbol aixabtar şanga signaalnuud myn.

Mynəə zildo respyyblike soo taba-zurgaan mingan şine tyl abtaxa baina. Ene olon tolgoi tyl xysedeer tezeeze abxiin tulda, malai xaruuha ba tezeel haizaruulxa şuxala. Kolxoozuud yngeregşe zilei aidau dutuugaa mynəə zilde hurgaal bolgoxo johotoi. Ene zilde olonxi kolxoozuud metis tyl abxa baina. Tereende imagta orolдolgotoi xaruuhan xeregtei.

1937 ondo malai too tolgoiji olon bolgoxo talaar byri jixexen amzalta oixo johotoibdi. Gazarai zurgaanuud, kolxoozuudai, feermiin xytelberilegşed ba zooveterinaariin xydelmerişed malai tyl abalgada tusgaar anxaral tabiza, tyrexe ba narai malai baidalii johosolon tyxeerexe ujalgatai.

Mal azal deere xydelmerileze baigaa paartitai ba paartigyi bolьşeviiguud malai tylii xoroltogyi hainaar abza, Byxexoiboonoi xydəə azaxuin viistavkada erxim beledxel xexe zorilgotoi.

---

40 tugal mal bolgoo

Selengiin aimagai, Zagastain somonoi, Staliinai neremzete kolxoozoi yxerei feermiin erxim haalinşa nyxer Zabai Dolgor yşee zaluuxan. Mynəə 27 nahatai. Dolgor likpyynktde huraad, xysed unşaza bişeze şadaxa boloo.

Ajaar 1930 onhoo xoişo Dolgor mal azal deere xydelmerilene. Ene dolcon zil soo haalişa Dolgor nelleed olon tugal mal bolgozo ydxee. Hyyliin gurban zil soo 40 tolgoi tugal tezeeze abhan baina.

Yngeregşe 1936 on soo eertəə daalgagdahan niutagai yylterei 12 yneedhee 5340 liitr hy haaoa. Erxim yneedenь 800 liitr hy ygəə.

Zabai Dolgor malazal deere erxim hainaar xydeleze, busadta zişee haruulza jabana. Maldaa durataigaar xandaza, yder hyni ilgadgyi yrgeize oroldodog. Aduu malaa olon bolgoxiin tulda ynen hainaar azallaza baihanainь tyləə kolxoozoi pravleenihaa Zabai Dolgorto xeden daxin şagnal ygəə hen.

L. D.

Xiliiji geroiligoor saxigşadai kolxoozdo

Xaarьkov, 16. (TASS). Japoon-manzuurai otriaaduudtai geroiligoor temesehen F. Je. Pidpleetьko ba P. F. Koleesnik gegşedei Ulaan Tugai oorden abhan tuxai xiliin saxiuulai Xanaxiin otriaadai naçaalьnigai telegraamii Zmijevskiin rajoonoi kolxoozniguud ton bajasxalantaigaar ugtaba. Xiliin geroi saxiuulşadai niutagainь kolxoozuudta byxli kolxoozniguudai sugiaanuud boloo. Xiliin saxiuulşa Koleesnik gegşiin esege suglaan deere iigeze xelee:

—Bi eereingee xybyygeer omogorxonob. Xybyyn-igee aarmida osoxodonь manai xilenyydii xamgaala, eereigee ba eereingee nyxedii xamagaala, — geze xelee hen. Xybyyn Paavelni miniigee zaxiaa dyyrgee.

Xiliin saxiuulşa geroin byle de kolxoozoi zəərieer negeer barixa ygexe geze kolxoozniguud togtoogoo. Myn, Koleesnik Paaveldа kolxoozniguud jixe beleg elgeexe baina.

„Çervoona Zirka" kolxoozoi suglaan deere xiliin saxiuulşa Pidpleetьko gegşiin 80 nahatai esege iigeze xelee:

—Namda dyrben xybyyd bii, eelemni bygedeeree soveed zasagii ynen zyrxeeree xamgaalaa. Gurban jixe xybyydn grazdaan daindа jabalsahan ulaan partizaanuud jym. Edener Soveed zasagai daisadta temeseze, xede xeden şarxatanuud boloo hen. Ənhelelngee axanarhaa minii baga xybyyn Filiip gegdeegyi xa jym. Filiip agua jixe Exe oronoigoo xilii geroiligoor xamagaalaa.

Jefiim Okerşjaanoviç eerein gee xybyyhəə bileg abaa. Eneen soonь iigeze bişehen baina: şarxatahandaa uda goospitalьda baiza argaluulaad hajadaa kyroortdo oşoxoo baina. Tendehee jirexedem namaiji lejtenaantnuudai hurguulida elьgeexee baina.

Em ygei vetvraaçnuud

Muxar-Şiberei aimagai veternaarai pyynkt kolxoozuudta baihan emşenei emeer xangagyi.

Ziseelxede. Suulgiin somonoi Moototovoi neremzete kolxoozoi tugaliinь ybedxed vetvraaç Kraavçenkodo oşoxodonь: „tugal emnexe emgyib" gebe. Tere tugalanь yxəə.

Myn ene mete faaktnuud bii.

Ceveenei.

Urda zilei alduuji hurgaal bolgoogyi

Booxon. Buriaad Jengyyd byisoveed (tyryylegşenь Atuutov) 1935 on soo malaigaa [illegible] tolgoiji 30 procent olon bolgohon jym. 1936 ondo urda zileixinee muugaar xydelmerilhen uşarhaa gyrenei tyseb 92 procent dyyrgebe.

Mynəə 1937 ondo ene alduugaa hurgaal bolgoogyi. Byisoveedto tyl abalgiin medeeş abanagyi.

Xydəə bişegşe.

AKADEEMIG A. N. BAAX'TA LEENINEI OORDEN OLGOXO TUXAI

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi togtool

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi togtooxonь: Erdim uxaanai azal jabuulgiingaa tabin zil gyisehenei olgoor daşaramduulan Azalai Ulaan Tugai oorden — xaira abhan akadeemig Aleksei Nikolaajeviç Baax'ta, bioxiimiin talaar, ilangajaa azyiledberiin xereglexe jyymende tuhalalsaxa talaar erxim xeşeel gargahanainь tyləə Leeninei oorden olgoxo.

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi tyryylegşe M. KALIININ.

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi sekretaarь I. AKUULOV.

* * *

Akadeemig A. N. Baax

Akadeemig Aleksei Nikolaajeviç Baax'ai tyreheer najan zil xysehenei ba erdim uxaanai-niitiin azaljabuulgiinь zaran zil xysehenei aldarta jybileiji soveedoi oloniite temdeglen yngergeze baina.

Aleksei Nikolaajeviç Baax Zol tonooşe goorodto (anxandaa Poltaaviin gybeerni), arxi neregşe-teexnikei bylsoo tyrehen baina. A. N. Baax yşee gimnaazida hurza baixadaa, revoliucean podpolidо xamaadaza, Maarksiin zoxiol sudalaza exilee hen. Tere, Kiijevei ynivcrsiteedte orood, erdim uxaanai labaratooriin xydelmeri xeze exilee hen. 1878 ondo Aleksei Nikolaajeviç Kiijevei ynivcrsiteedei stydeentnerei bosoldooto xydeləənde edibxitei oroldoxo uhandaa tyləə ynivcrsiteedhee gargagdaza, gurban zileer Belomorsk şylegdehen baina.

Aleksei Nikolaajeviç syldegehee burzaa Kiijev jireed, ynivcrsiteedtee daxin orozo, „Narodnaja Voolia" organizaciin gişyyn bolhon baina. Ulaanь revoliuceen xydelmeriin niitaşeer edibxitei jabuulza exilee hen.

„Narodnaja Voolia" butarşahan gaçhan hyyleer, 1885 ondo Aleksei Nikolaajeviş Pariiz emigraacalhan baina. Pariiz orozo, erdim uxaanaigaa xydelmerii edibxitei jabuulza exilehen baina. 1894 ondo Şvecaari oşozo, Zeneeve deere bişlixan labaratoori emxidxeze, erdim uxaanai naja garan zyil zoxiooloo xeblyylen gargahan baina.

1917 ondo Aleksei Nikolaajeviç Baax Rosiidoo busaza jireed, erdim uxaanai-emxidxelgiin xydelmeri jabuulaa hen. A. N. Baax Aradai Azaxuin Deede Soveedoi xiimiin labaratoori emxidxehen baina. Ene labaratoori xozomoo erdim uxaanai-şinzelelgiin Kaarpovai neremzete instityyd bolhon baina. Aleksei Nikolaajeviç Baax ene instityydei direektereer odoo xyrter xydelmerileheer. Eneentei xamta, A. N. Baax elyyrii saxilga arkomaadai bioxiimiin instityyd emxidxehen ba erdim uxaanuudai akadeemide erdim uxaanai jixexen xydelmeri jabuulza baina. Erdim uxaanai gabiiaata azaljabuulgiin tyləə A. N. Baax Azalai Ulaan Tugai oorden 1927 ondo abhan baigaa.

Soveedoi jixexen erdimte, revoliucean ba niitiin azaljabuulagşa, paartigyi bolьşeviig akadeemig Aleksei Nikolaajeviç Baax'ai nahanaiнь zam gaixamşag. (TASS).

GEROIILIG SANAŞAMNAI MOSKVAADA BAIHAAR

Moskva. Maart 16. Moskvaada baixada sag medegdexeer bişi tyrgen yngereşne. Eneexen bogonixon bolzor soo Moskvaagai, Taganskiin, Kraasno-Presnaja, Sokolьnikiin, Bauvmanai ba busad rajoonuudaar jabaadi. [illegible] zavoduud, hurguulinuud byri soo [illegible] uriaalnuudii xyleeşeebdi.

Moskvaa [illegible] myzei, planetaari, Zoopark, Tretьjakovoi galerei [illegible] daar [illegible]. [illegible] Xolboonoi AKS-ai dergedei [illegible] ba spoortiin Byxexoiboonoi Komiteedei tyryylegşe nyx. Xaarçenkotai uulzaza, xyndete graamota ba veloşipeedyydeer şagnagdaa hembdi. Liiza Konstantiinova oxiin komaandiin nereer nyx. Xaarçenkodo tergon buriaad xalaad beleg baiba.

Myneeder fizkylьtyyriin „Dinaamo", „Lokomotiiv", „Viimpel" ba „Spartaak" — geze bylgemyydte manai komaanda oşoxo. Mynee Ulaan Aarmiin Tyrei Baişanai myzelde bainabdi.

Maartiin 17-do nyxer Kaliinintai uulzaxabdi. Ene zoltoi minyytiiji ton xyleeze jadaza bainabdi.

Leeningradai „Skoroxood" faabrig mete yiledberiin oronuudai uriaalaar, maartiin 19-de Leeningraad oşoxoo bainabdi.

Ulaan-Ydejee, tyrelxidee, nyxedee jixe nanaad bainabdi. Exe niuteg Buriaad-Mongoloigoo aldarşaxa komsomoloi geroiilig amarşalalga xyrgenebdi.

Boblikin.

Yrehəə xoroor ugaaza seberleedyi

Tynxenei aimagai kolxoozuud staxaanovtanai xojordoxi xabarai xysed hain beledxelgyigeer ugtaza baina. Juub gexede, [illegible] ba proso metiin kylьtyyrenyydii ynrei xoroor ugaaza seberlengyi teriza bolxogyi uşarii medeeş haa, negeş kolxooz tereeniii seleggyi baina. Gadana aimagai gazarai tahag ba MTS-ei direektoriin zygneə eneen tuxaida hanalaa taolaagyi baixanь gaixaltai. Yngerxedee zarьma kolxoozuudiinь mynəə xyrter yrehe seberlexe xoro beldeedyi baina.

C. B.

ZVRAG DEERE: Stadloon „Dinaamo" deere ugtalga. Zvyn garfeehee: ajanda xamaadagşa Veera Lydlimskaia, BK(b) P-n Buriaad-Mongol Mozkomol sekretaarь nyx. M. Jerbaanov, SSSR-ei Arkomsoveedoi dergedexi fizkylьtyyre ba snoortiin xeregii erxilexe komiteedol tyryylegşe nyx. Xaarçenko, ajanai komandoor Bobikin, ajanda xamaadagşad Naasti Synkyyjeva, Soonia Texeejeva, ajanai poliitryk A. Sazoonov.

Bolьşeviig kritikii yrgenөөr jabuulxa

Aguujixe STAALINAI meetodoor xydeleje

BK(b) P-n CK-ai fevraaliiin Pleenymei şiidxeberide ba nyx. Ždaanovoi elidxel sooş paartiiin byxil organizaacanuudai xydelmeriiin dutuu dundanuudii zaahan baina. Selengiin paroxoodstviin paartorganizaaciin xydelmeride tere zaagdahan dutuunuudanь bulta xaragdana.

Ene xadaa, tybxiin tyryyn paartiiin ustaavii, paartindotoroi demokraatiiiji ebdelge, kriitike samokriitikiiji xabşalgaar komuniistnarai edibxiii darangiilan baihaniinь eli. Yngerxedөө zarьma komuniistnar Zamoota, Xomiaag, Kyreeviç g.m. nyxed suglaandaş baixadaa gerşe şingi miil huuza baixa, azal deereş jabaxadaa komuniistnarai şarai xaruuldaggyi bainxai.

Paartin organizaacanuudai xydelmeriee xysed şinedxen zoxiooxo, komuniistnarai edibxi xeşeelee deere yrgeze azalşan xydelmerişedii tyryylen jabaxa ujalgiinь Pleenymei togtool ton honoroor şangadxaxa zaana; komuniistnaraigaa edibxiii deeşelyylxiin tylөө byxii xydelmerijөө emxidxen jabuulxii myn ujalgalna.

Eneen deerehee, jyy xexe johotoib gexede: paartkom bolbol komuniistnaraigaa urda xariuusalga jixetei bolxo, xydelmeriiingee toosooji komuniistnartaa taharaltagyi xeze baixa johotoi. Ene xadaa, komuniistnar byxen paartorganizaaciingaa xydelmeriiи medeze baixiinь ba tedeeei organizaaciingaa xydelmeride tuhalaxiinь jixe [illegible] xene. Kandidatuurii byxii komuniistnarai zyrşөө xelselzegyigeer paartorganizaaciin xytelberilexe xydelmerijee [illegible] taacalxii ogtoloo [illegible] johotoi.

Manai paartiiin organizaaciin, agitaaci, propagaandiin xydelmeriin xeseg [illegible] taigaar jabuulzaнь [illegible] reins [illegible] xala [illegible] pagundiistnar, laitaas [illegible] mitnar, [illegible] jabuulxa. [illegible] nar paartorganizaaci [illegible] geer emxidxeegyi bainaa.

Kaadrai deeryyrxe [illegible] manai organizaaciada muu baina. Şine zyiluulii deeryy len xariuusalgatai xydelmeride oruulaad, tedeenee tuhalangyigeer orxizorxiod, 4-6 haraa bolgood le xariuusalgatai xydelmeridөө muu baiba geze zemeleze bainxai. Yngerlexe-de: 1936 onoi mai harada nyxer Petroovii bassein deerexi xydelmerişedei profkomoi tyryylegşe bolgozo paartkomoor debzvylee hen. Tiixelee, politodeel, ypravleeniiin ba zavoodoi paartkomoi xytelberilegşed nyxer Petroovii jixeer le tuhalaxa geeşebdi geldee hen. Mynөө xaraad yzexede tedener nyx. Petroovto jamarş tuha xyrgexegyihee gadana janza byriiin zaxiraltaar le bulaza bainxai. Nyx. Petroov xydelmeridөө dyrşelgyihee jadalsan, aliş jabuulgajaa huladxaa. Mynөө tixednь Petroovii xydelmerihөөnь abxa gelseze baina. Ene mete faaktnuud olon.

Paroxoodstviin paartorganizaaca xydelmerişedei rezeerv tuxaida hanalaa tabidag bolxo johotoi. Manai paartorganizaaciin geşyyd: Fediaaşev. Rykaviişnikov, Maliyyta g.m. hain organizaatornar bii jym. Tiime komuniistnarai xydelmeridenь hain tuhalaad baigaahaa jamarş xytelberilexe xydelmeride jabaza jadaxagyi.

Paartiiі halşaan dagagşadai dunda xexe xydelmeri jyvnheeş muu jabana. Hyylşiin 2-3 haraa soo paartkomoi sekretaarь nyx. Meramkyylsiev halşaan dagagşadai suglaa xeegyi. Yngerged-өө paartkomoi zarim xydelmerilegşed halşaan dagagşadai na (Berlevkovskaja) nөөriiiş muutazuulxo. Zvgeer le xaa jaa paartiin suglaan deere halşaan dagagşad tuxai [illegible] boldog.

Pleenymei şiidxeberiiiн şangalan zaxiraлнь, paartkomoi geşyyd bolbol byxii komuniistnartaa baxi baristatai baixa komuniistnar xalat paartiiin [illegible]

[illegible]

tike jixe le huli. Mynөө xyrter, kriitike xelseel-haa, gansal azalai asuudal tuxai xelsexe; xen komuniist paartorganizaaciingaa daalgabariii dyyrgeegyib, paartorganizaaciimnai xytelberilegşed emxidxelei xydelmeriii janaraar jabuulna geeşeb geze kriitikiin johoor xelsexe jabadal ygei. Abaad vzөө haa komuniistnar nyxed: Riilьski, Mileenski ba Kyzneceov—Pleenymei şiidxeberii zvbşөөn xelsexe şaxala suglaan deere kriitikiin johoor dutuu dundajaa elirxyylen xelsexejee orondo jyriiin zybleen xelzэgehen baina. Tede komuniistnar Pleenymei şiidxeberiiiн gol gii udxa şuhanii medelgyi gehen baina.

Kritike, samokriitikiiji yrgenөөr jabuulxa veertee bolьşeviig xebleleд [illegible] mvn baina. Komuniistnar byxen paartin organizaaciingaa xydelmeriii halsaruulxa, Pleenymei şiidxeberii ersөөnteeгөө bejelyylxiin edibxitei xydelmerişen, xydөө bişegşel bolzo өөhedөө durataiгaar zajaa gazeetta bişexe johotoi.

Manai politoodeliin gazeeta paartiiin xydelmeri tuxai tonş baga bişene.

Paartiiingaa baidal [illegible] Pleenymei şiidxeberii [illegible] johotoi xysed [illegible] [illegible] xvejөө [illegible] bulxa eeze [illegible] deere baina. Gansa [illegible] oldolgon manai [illegible] [illegible]

[illegible] paartorganizaaciada [illegible]

[illegible]

Nii[illegible] jabuulxa ba paartiiin xydelmeriiiн [illegible] xen zoxiooxo—edener xadaa

[illegible]

[illegible] Xaajaa jabaxadaa orongyi durbuulxii tiime ii ne zondo daal-

[illegible] asuudal [illegible] xarangzaigaar [illegible] biaab. Haagaja niitiin hanalta ba kandidatuurii negenegeer şileze [illegible] paartiiin xytelberilexe xydelmeriiн ta zaaharii hişaxa.

[illegible] badanaa [illegible]

[illegible] Teranhөө [illegible] xelezde [illegible]

[illegible] Tolonsiiin [illegible] xydelmeri [illegible]

[illegible] Bexaarin, [illegible] maarthaa [illegible]

(Selengiin paroxoodstvaa).

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Dainai froontnuud deere

Pariiz, maart 15, (TASS). Gavaas aagentstviin medeesexeer, Xaraamai froontiin Morata de Taxyynia ba Maianь [illegible] sektorto vmnyyleşen ţelei ataakaa xebeer respyybliikiin ataakiinь sexizo, yimnyyleşenii xuuşan poziicədenь xyrter saxarinalba.

Ispaaniiin, avlaaciin ba uhan seregei flood [illegible] Madrid [illegible] xanь, [illegible] respyybliikiin avlaaci [illegible] froontiin yimnyyleesenei poziici bombodobo. [illegible]

[illegible]

Respyybliikiinxinel, ysee 50 itaaliiinuudii pleenie abhan, Ispaaniada itaaliiin aarmiin edibxitegşe jabuulga xeze baihanii elirxyylhen şine dokymeentnuudii bulaahan tuxai medeesel ysegelder Madriidta tunxaglagdaba.

Kordooviin froontdo, Vilьian [illegible] respyybliikiin serilegyyd buudaxada yimnyyleşen ene pyynktii orxizo sixarihan baina.

* * *

Loondon, maart 16, (TASS). Ispaaniin [illegible] medeesexeer, y[illegible] 5 samoleod [illegible] bombodo[illegible] [illegible] an[illegible] [illegible] 0 [illegible] [illegible] oro[illegible] tende 4 xyn yxuulhan, 3 xyn şarxatahan baina.

* * *

Loondon, maart 16, (TASS). R[illegible] medeesexenь, ysegelder Madriid sedar nege baga namxarba baiba.

Gvadalxara sektorto respyybliikiin samoleodnuud yimnyyleesenei suglaraad baihan şeregyyd bombodozo tarxaahan baina. Ene sektorto respyybliikiinxiin neliend uragşaa jababa.

* * *

Pariiz, maart 15, (TASS). Madriidhaa medeesexenь, respyybliikiinxinel Maxadaoonda sektorto pleenie abhan gurban soldaadai xelehenei johoor, Valьjadoolid goorodto itaaliiin 5 mingan soldaadanud buulgagdaba.

Madriidii arşalaxa komiteedoi zarlalnuud

Pariiz, maart 15, (TASS). Ispaanis aagentstviin medeesexenь, yserehee Madriidii arşalxa komiteedoi zarlalnuud [illegible] xydelmerişen [illegible] Kyzmeni [illegible] dyrşelgyi [illegible] baiba. G[illegible] Miaxa, [illegible] xydelmeriin [illegible] [illegible] Xaraadiin [illegible]

[illegible]

3 mingan edibxiten respyybliikiin aarmida orobo

Barseloona, maart 16 (TASS). Froontdo aagentstviin medeesexenь respyybliikiin aarmida [illegible] [illegible] Katalooniiин negedehen socialiis paartiiin (socialiis ba komuniis paarti) xojor [illegible] xanta 3 mingan xyn Barseloonын gol [illegible] demo[illegible] [illegible] zast[illegible] [illegible] respyyb[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] yyrgexil [illegible]

A. ŞNEIDERMANAI LEEKCE)*

BYXEXOLBOONOI XYDØØ AZAXUIN 1937 ONOI VIISTAVKA BA XANIIN GAZEEDUUDAI ZORILGO

[illegible] galxamşagtai haixan [illegible] huuza bainabdi. [illegible] bolbol xyn tyrelxi- [illegible] porido agua jixe Staa- [illegible] onstituuciin zil bolzo [illegible] ina.

[illegible] uudai Byxexolboonoi [illegible] gaar Onso Xuralaar, [illegible] gyrenei 170 miliaon [illegible] xydelmerişen ba ta- [illegible] negen zorig ba xyse- [illegible] lhan, aradzonoi erxim [illegible] gşadaar batalagdahan, [illegible] Konstituuca [illegible] baidalai ba azal xy- [illegible] xuuli bolo. [illegible] ai epooxiin ene agun [illegible] tymeent deere, gerel [illegible] rahandai adilaar, so- [illegible] in gigaant jixe ilalta- [illegible] taruulagdahan baina. [illegible] len zuun zil [illegible] Staalinai Konstitu- [illegible] iaaliin forma [illegible] dehen baina.

—Staalinai paartiin, [illegible] tyrel ba [illegible] [illegible] oloxod ba dailaza abaad [illegible] yilayyd Konstituuca [illegible] dehen baina.

Konstituuca bolbol [illegible] e aradbygedIin, byxe delxei deere egeele demokraa- tin Konstituuca myn. Eneenei proieektiin zyilen xelselgeie [illegible] xamtadaza, zahabari nemelte- nyydiu ba duradxalnuudiI oruulhan baigaa. Konstituucii batlan ab- [illegible] ydәr-s [illegible] lizmiin ilanal, aradzonoi ba- [illegible] Sovee[illegible] Xolboonoi zargaal xyxiyy aradzon eereingee paartida, [illegible] zasaga, eereingee [illegible] Staalin- [illegible] duratai ba [illegible] hyr [illegible] demonstraaca bolzo [illegible] baina.

Konstituuci batalan abalga- [illegible] byxii aradzon politikan ba [illegible] Stanovlen [illegible] baina.

1937 on bolbol Staalinai Konstituucaar xydelxiin tyryy- şiin z l. Ostiaabriin Agunixe socialiis r volluucin 20 dxi zil - socializmiin şine, byri jixe hyrzabxalanta ilaltanuud i ol- xo zil bono.

deere egee [illegible] tomo, maşinaza- han ba şine texnikeer zebseg- legdehen xydөө azaxuin talaar (Soveeduudai Byxexolboonoi On- so Naimadugaar Xural deere 1936 onoi [illegible] 25-da SSSR-ei Konstituuciin projeekt tuxai nyxәr Staalinai xelehen elidxel [illegible] 20 zil [illegible] manai oronoi [illegible] Byxexol- boonoi xydөө azaxuin ene viis- tavka [illegible] MTS, [illegible] zve- nonuud, kolxoozniguud [illegible] eregtei ba emegtei kolxoozni- guud [illegible] bain [illegible] Ene bolbol Staalinai 7-8 mil. pyyd taria [illegible] 35 pyyd [illegible] tylee, xysed dyyren azalta yderei tylee, şanga şu- daltai ba kylәtyyne bodalai tylөө temesehen temesXIde ol- dohon rekoordnuudai viistavka bolno.

nuud tuxai xeereze ygehen baina.

Edeher Moskvaahaa tarara- daa agun jixe Staalinai orol- dolgo xeeelii xylieze, olonxi- ub zasagai gazarai deede xaira oordenuudiI abaa [illegible] bai- na. Edener Staalinai xaluu zo- rig tyreze, өөhedeengee kol- xooz ba sovxoonuudai xeilen mildxen azalsalta şine zorilgo- nuud tuxai xeereze ygexe, te- [illegible] Staalinai 7-8 miliaard pyyd tariaanai tylee, socialiis xydөө azaxuin şine ilaltanuu- dai tylөө, Byxexolboonoi xy- dөө azaxuin viistavkada xa- madaxa xyndete erxe olxiin tylөө temesedeI tedenII bod- xoon oruulxaa tarahan baina.

1936 onoi staxaanovtanai zil [illegible] baina. [illegible]

[illegible] staxaanovta- nai xyd [illegible] xa [illegible] jixe yre- nyy [illegible] yg deg bolno. Orooho- [illegible] tariaanai gektaar byrihee 15-20 ceentner urgasa abadag baihan aa [illegible], 45-50 ba deeşe ceentner xyrter, 500 ceentner [illegible] 1200 ceentner ba deeşe xyrter, 5-6 ceentner lioon-voloknooho 1 tonno ba deeşe urgasa abdag; kombaajn byriin 600-700 gektaar tariaa xuriaadag aad, 2000 gektaar xyrter xuriaadag; meerete traaktoraar 500 gektaarhaa [illegible] (deeşeer [illegible]) 2000 gektaar xyrter gazar azalladag bolhon; negeu ynieen- hee 3-4 mingan liitr hy haa- dag baihanaa, 10-12 mingan liitr xyrter haadag bolhon bai- na. Ene toonuud, xydөө aza- xuin staxaanovtanai bogoniixon bolzoor soo tuilaza abhan ilal- tiin zamii eliεer xaruulxa ygә- [illegible].

Kolxoozoi azalai geroinuud— eeeldeengee soloto xynyy l, staxaanovtanaar Soveedi oron baxaxxan [illegible] baina.

[illegible] Moskvaagai [illegible] 1936 on [illegible] xejor

„staalinec"kombaajnaar 3154 gektaar tariaa xuriaagaa.

Azoovo-Çernomooriiin xizaa- rai Şteingaardtovskiin MTS-ei oordento kombaajnşa Konstan- tiin Aleksaandrovic Boorin „staalinec" kombaajnaar 2040 gektaar tariaa xuriaahan baina.

Myn xizaarai Kanelovskiin MTS-ei oordento traktoriist emegtei Paaşa Kovardaak- eel- zeegeer jabadag nyxәr Boro- daavskiiai xamta 1936 ondo „ÇTZ" traaktoraar zeelen xaxa- laIgada oruulxada 5:25 gektaar gazar azallahan baina.

Dneepropetroovskiin mozlin Krasnoarmejski rajoonoi „Prog- ress" kolxoozoi brigadiir A. Braayn 1936 ondo şiniiciin tariaanai gektaar byrihee 55 ceentner urgasa abhan baina.

Moskvaagai moziin Ryyzskiin rajoonoi „Xojordugaar piati- leetkiin negedүгeer xabar"geze kolxoozoi tyryylegşe Evdokiija Petroovna Mixaajlova delxei deere yzegdeegyi-yndәr urga- sa abba. Nege gektaarhaa 17,23 ceentner lioon voloknoo ba 12,15 ceentner lioonoi yre ab- han baina.

Viniickiin mozlin Kraasilovs- kiin rajoonoi Vorosilovoi ne- remzete kolxoozoi oordento— zvenьjeevoi Krestiina Prokoo- pjevna Bajdiç 1936 ondo saa- xarai sviooklin gektaarhaa 1031 ceentner urgasa xuriaa- gaa.

Dneepropetroovskiin mozlin Rootfroontiin rajoonoi Teelь- manei neremzete kolxoozoi oor- dento—haalinşa Marija Eepp eertee bexizyylegdehen Ptaaş- ka geze ynieenhee nege zil soo 10150 liitr hy haagaa.

Manai oron, teexnikii haihaar şudalaan eereingee xeregiI er- xim haihaar medexe ba tereen- dee şunanan, olhon rekoord- nuud deeree zogsodoggyi, ulam şengaa jixe ilaltanuud teeşe dabxin jabahan, socialiis xy- dөө azaxuinyedenzuu mingan mastarnuud, neriitariaan ba malazai staxaanovtanai nere- nyyIii medexe baina.

Iliis xydөө azaxuin ilaltiin viistavka

[illegible] a şadarai Ostaankinai [illegible] baihan ton jixe 140 [illegible] talmai deere hyn [illegible] dalşalaxit xydelm [illegible] gaar jabuulagdaza [illegible] too. Mynөө, ediee xoolol Arko- maad, dotoodo xudalda ai A- komaad, Gyrenei xebleiei ga- zar ba bişe organizaacanuud yşөө 50 şaxuu paviiboonuudii barisa baina.

[illegible] tiuo mynөө tanigda- [illegible] bolşoo. Xoohon daida [illegible] baihan gazarta ton [illegible] xolboonoi xydөө aza- [illegible] avka barigdaza baina [illegible] ton haixanuud pavi- [illegible]

Xunsanai muudahan xaalta- nuud zahagdaza, şine xaalta- nuud [illegible] Zişeete j [illegible] xydelder [illegible] elektrostaanca barigdaza bai- na.

[illegible]

[illegible] aşnihaa „Arkdzo [illegible] ton jixe, sexe bulan- [illegible] Ulaan [illegible]

Ostaankinoin barilgiin xy- [illegible] Byxexolboonoi [illegible] xei deere bologyi baixa.

Staalinai ustaavaar kolxoo- [illegible] Staalinai ustaavai [illegible] baina.

Staalinai ustaavaar zebseg- lehen kolxoozuud Byxexolboo- noi xydөө azaxuin viistavkada- [illegible]

[illegible] Staalinai [illegible] staxaanovtanai xydeleen yrge- [illegible] baina.

Byxexolboonoi xolorduga ar [illegible] baina.

Byxexolboonoi xydөө azaxuin viistavkada xamaadaxa jabadal bolbol kolxoz byxenei, eregtei ba emegtei kolxoozniguud by- xenei ton jixe xyndete xereg bolno.

Byxexolboonoi xydөө azaxuin viistavkiin emxidxexe tuxai da- radxal 1935 onoi fevraalь ha- rada bolhon kolxoozniguudaar- niguudai Byxexolboonoi xoior- dugaar xural deere nyxәr Staa- linai yysxeleer batalagdahan baina. Ene xural deere tyryy kolxoozuudai erxi [illegible] Staalinai [illegible] komisiin [illegible] xydөө azaxuin [illegible] ustaavii batalahan baina.

1935-36 onoi [illegible] azaxuin galxamşag şine ilalta-

Staxaanov azalai geroinuud

[illegible] nai orondo bidener mynөө kol- [illegible] xooz sovxoozuudai [illegible] rxai ymşiin tariaaza- taagşa sisteeme bolhon delxei azaxuin galxamşag şine ilalta- nuud [illegible]

Milioonuudai myriisөөn

Galxamşagta staxaanovtan yder byri olon bolzo, urgaza jabana. Zil byri 7-8 miliaard pyyd tariaa abxa [illegible] Staalinai [illegible] Manai oronoi byri [illegible] baina [illegible] Socialis myriiseeni yiemze jixe xysen ederjil urgaza ban dab- xirna.

Yiider deede urgasiin ba mal azalai asag olzii deeselyyl- xiin tylөө, Byxexolboonoi xy- dөө azaxuin viistavkada xa- madaxa xyndete erxe olxiin tylөө [illegible] myriiseen So- [illegible] delgeree. Xydөө azaxuin [illegible] Staalinai [illegible] kolxoo [illegible] myriiseen ydy- [illegible] baina. Edener [illegible] rekoordto [illegible]

Byxexolboonoi xydөө aza- xuin viistavkada xamaadaxa erxiin tylөө kolxoozuudai dun- diin socialiis myriiseen delge- ryylgede kolxoozoi ba bri- gaadiin xaniin gazeeduudai yyrge ton jixe baina. Xaniin gazeedudai xyseniiub jyyb gexede, niite kolxoozniguudta tyryy xynyydei dyreelii dam- zuulxa; staxaanovtan jamar za- maar, jamar argaar rekoord- nuudii olodog [illegible] ygexe baina. Gazeeduud kolxoozoi azalai yndәr deede bytee se- nyydii xaruulxa ygexe baina. Eeneiii xaruulxadaa, socialiis myriiseenei dylii badaruulaza, [illegible] xygzexiin tulda, [illegible] kolxoozuud tyryy kolxoozuudaa xysexiin zorig tyryylxe baina. Xaniin gazee- duud kolxoozuudta staxaanov- tanai xylieleenei delgerexe ja- badalai duiun dunduit ba te- reenle haad uşaruulgii eliryy- len gargaza, tereenei zamda [illegible] byxii haad tybe- gii usadxalgada tuhalamza xyr- gexe baina. Tiixedee xaniin gazeedunuud yrgen niite eregtei ba emegteiysyydte Staalinai 7-8 miliaard pyyd tariaanai tylөө, mal azalai ba kolxoozoi yiled- berriin bexe haiberiinuudii zi- seete emnexeer tabixiin tylөө temseeni [illegible] tuha xyrgedeg baina. Eeneeger xalaa, viistav- kada xamaadaxiin erxii dailan abxa jabadalda xaniin gazee- duud tuha xyrgene şuu.

(DYYREEDYI)

*) [illegible] „B. M. YNENDE" ene leekce- [illegible] Byxex lboonoi viis- [illegible] „B. M. Yneńde" xebleze baixabdi. REDAAKCA.

NIUTAG ORONOIGOO BAJALIGII ŞINŽEGTII

1. „Garbuunxiin dabahan“

Agiin aimagai Xynxerei somonoi teritoori deere „Garbuunka“ „Xilaganata“ ba „Xolboo Tooram“ geze dabahalig gurban nuur bii jym. Ede nuurnuud xoorondoo gurba gurban kilomeetr tuxai talatai jym. Ede nuurnuudta dyteşeg baigaa baha nege nuuria xužar dabahanhaa ondooşog şinžetei—sylьlaat geze jyyme baidag.

1933 ondo Xynxerei somonoi „niutag oronoo, şinželexe yyr“ tere nuurnuudta şinželelge xeed, arad zonoi xeregleže bolomoor dabahatai geeşe xa. gehen baigaa. Tiigeed hyyleeriinь aimagai ed xereglegşedei koperaaca, nyx. Rinşin Sandanai gegşil tende elьgeeze tede nuurnuudai dunda nege jixe xudag maltuulza, zavood baiguulaad, uhiinь busalgan, yderei 10 garan pyyd dabaha abza, aimag sooxi arad zonoo 2 zilei turşa soo xangaža baihanaa koperaaciin şugamaar dabahanai elbegzexede tere zavoodoo orxihon baigaa.

Gadana, ybeşen ylber bolhon bejetei xynyyd tere nuurnuudai dabahatai şabaraar bejee argalaad, barag bolbobdi gelsedeg baina.

Niutag oronoi bajaliguudii şinžedeg gazarhaa ede nuurnuudii şinžee haanь bolomžotoi han xa.

2. „Xeetiin nyxen“

Urtiin somonoi teritoori deere Onon goloi urda bejede Xeete geze gazarta erte urda saghaa xoişo baidag gaixamşagta jixe nyxen bii. 1933 ondo Xynxerei niutag oronoo şinželexe yyrei naidargaar, Urtiin hurguuliin hurgagşa baihan Žamьjan Minženeі ba Urtiin somonoi soveedoi tyryylegşe M. Rabdanai gegşed tere nyxen soo orozo yzexedenь dotoroo xaranxii ba uitan bolo bolohoor ulam byri uitaraža, nege xynei arai bagtaxaar nyxen bolhon baina. Gadana, tendenь zөөlen aad tohon mete jilşeger şabar baigaa. Nyxen soo jabagşadai bariža jabahan dengiinь untarşatar ylieedeg urin dulaan hebşee halxitai baiba gexe. Tiigeed, tedenei gedergee busaxadanь nege ondoo tanigdaxagyi yner anxilahan baina.

Tere nyxenei amhariin uuzam tula, tendenь tuulai şandagan metiin anguud bairaldag baina. Ede nyxed tere nyxen soo 60 garan meetrei tuxai uta gazarta abiraža jabaža yzehenş bol xižaartanь xyreegyi busahan baina.

Tede „şinželşedei“ tere nyxen sooxi baidal tuxai elirxeilen bişehen bişegenь mynөө Xynxerei somsoveedoi xadagalamzada baidag jym.

3. „Xynxerei şuluunuud“

Xynxerei somonoi „Xynxer“ nuurai zyyn erjede, gazarhaa bultaihan şuluunuudii maltaad yzexede, zahamal şingi, yzyyrteze garhan, ermeg samsaaltai, sagaan şuluunuud gardag. Myn tere erjede ulaan şara yngetei şire mete şoroi gardag; baha, jyriin şuluunuudhaa ondoo, xyrin boro yngetei borjogor tomo şuluunuud gazarhaa bultaiža baidag. Edeniii 1929 ondo Leeningraadhaa jirehen şuluu şinželexe erdimtei profeesor Ninadkeeviç yzexedөө, samsaaltai şuluunuudanь—xadiin xrustalь geeşe gehen ba şire mete şoroi, xyrin boro şuluunuudanь—tymerei zibetei şoroi ba şuluunuud baina, tymerei arşaan gargaža bolxo baina geze şinželehen baigaa.

Myn tere erji şadar urda erte sagai, şuluun bolşohon şinžeteinь elite, saxiuur mete şuluun aad, geşyyhetei ba zarьmaniinь modonoi yndehenei xeetei, şuluun baidag.

Ene şuluunuudii ba şoroi gexe metii şinželexii uxaanai erdimeer şinželge yiledze, xerbejee hain şanartai bajaliguud myn geeşehaanь, mandaža baihan socialiis badalai xygželtede saglaşagyi jixe aşagtai baiža magadgyi ba azalşadai xyselii xangagşa bajalig oron bolhoi geze, niutag oronoi bajaligii şinželegşedei mederemzede hanuulnam.

4. Xydelmeriiinь hergeexe

1931 ondo Buriaad-Mongol respyyblikiin „Niutag oronoo şinželexe bylgemei yydxelgeer Xynkerei somonoi hurguuliin dergede niutag oronoigoo bajaligii şinželexe yyr togtooxo geze Rinşen Sandanai gegşe daalgabari abaad, niutagai edibxitedei dunda niitiin xydelmeri jabuulhan ba niutagai zvdxemzeten 33 xyn hain duranhaa xamtaraža niutag oronoigoo bajaligii şinželexe yyr togtoohon baina.

Mynөө tere organizaacanь xytelberilexe xygyi, erdimtei şadabaritai geşyydiinş tarasahan deerehee, xydelmerjee jabuulxaa bolihon ba yyreinь xereg, tamga ba myzein eldeb xeregselnyyd somsoveedoi xadagalamzada orohon baina.

Uşar iimehee Buriaad-Mongol respyyblikiin niutag oronoo şinželexe gazarai zyghөө hanamžajaa tabiža tere yyrei xydelmeriii hergeeze oron niutagai bajaligii şinželexe xydelmeri jabuulag le.

5. Toholig şara şabarii xereglexe

Onon myrenei urda erjide, Boorzo goloi adagta baidag Paarti geze tosxonoi doodteexi xyndiin exinei „oboo“ tuşaa baihan nyxen soo toholig şara şabar baidag. Ene şabaraar urdanь Cyygelei dasangai lamanuud „şagsa burxan“ darxaldag baigaa. Ene toholig şabar xataxadaa aixabtar byxe ed boldog jym geze tere niutagai zon xelsedeg. Enenii azaxuin baiguulamžada xeregleed turşaxa baigaa.

6. Şinželxe xeregtei

1900 onoi exinde U.-Ononoi aimagai Tabtaanain somonoi Saxanai geze orjol şuluutai xadiin oroido tere niutagai Erxiin Sansar geze xyn negen nyxe 3 zilde maltahan jym. 10 garan meetr tuxai xudag maltaad țereeneigee ojoorhoo nege boodoltoi jyyme staanca Manzuuri abaaşaža xudaldaad aixabtar jixe ed baraa, mori tergeer asarhan jym. Maltaža abhan jymee Sansar jixe niuudag baigaa geze xelsedeg.

Enenii şalgaxa şinželxe xeregtei hen.

Zedegaa.

Mal azalai mergezeltei kaadriin baidalii haižaruulxa

Ulaan-Ononoi aimagta mal azalai erdemtei kaadriin baidalii mynөөde rxyrter haižaruulža şadaagyi.

Yligerlexede, aimagai malai emnelgiin gazarai emşed nyxed Solovьjoov, Sarooskin ba veterinaar-teexnik Veloodin gegşed mal argalaxa bairagyin şaltagaan deerehee, xyitende xyldexe ba emyydee byxii xeregselnydee өөhedeingee bairada xadagalaad baidag.

Myn malai emşed ba veterinaar-teexnikyydei salin xylehii xeden haraar ygedeggyi. Yligerlebel: veterinaar teexnik Veloodin gegşede 5 hara xaxadai, Laarin gegşede 4 hariin, Şaapov gegşiin 2 hara xaxadai, Gombiin, Daşiin ba Larioonov gegşedte 2-2 hariin salin xylehe ygөөdyi.

1936 ondo aimagai ceentr deere ybeşen mal yzexe, pyynkt ba apteeka bii bolgoxiin tulda barilga xexe geze 1200 tyxerig myngen aimagai biydzeedeer homologdohon baigaa. Teed, mynөө tere barilgada xereglegdexe modon materjaaliinь aimagai gyisedxexe komiteed ygөөdyi, biydzeedeer homlohon myngiinь demii yxvylhen baina. Apteeka rexe zoxid, dulaan bairagyi baihan şaltagaan deerehee, mynөө malai tarilgada xereglexejee baihan 1747 tyxerig sentei 11,5 liitr em („siivrodko“) xyldeze ygөө. Gadana, kolxoozuudai byxii malai bairii dezinfeegceelexe 6 toonno kreoliin Darahanai staanca deere buuhaar 3 hara boloo. Tereeniii mynөө xyrter abaasaadyi. Ene em abaaşaža, malaigaa bairii seberieže, xaldabarita ybeşenhөө malaa xamagaalaxa tuxai byxii kolxoozoi xytelberilegşed ba aimagai gazarai tahag anxaradaggyi.

1936 ondo 1801 tolgoi mal imagta zooveterinaariin xydelmeriin muugaar tabigdahan deerehee yxeze xosorohon baigaa. 1937 ondo zooveterinaariin xydelmeriii haižaruulxa—geze, aimagai 10 somonuudai dergede zoovetpyynkt neere xemzee abza, zooveterinaariin xydelmerişedeer xysed xangaža somonuudta gargaaş haa kolxoozuudai zyghөө zooveterinaariin xydelmeriii hainaar jabuulxa erxe baidal olgodoggyi.

Alxaniin somonoi „Bolьşeviig“ kolxoozoi dergede zoovetpyynkt togtoogdoxo johotoi aad, enenь xadaa mynөө xyrter xysendөө oroogyi.

Zydxeliin somonoi Kiirovoi neremzete kolxoozoi dergede zoovetpyynkt baiguulagdaxaar hanamžalagdahan aad, ene kolxoozoi tyryylegşe Dambiin gegşe eneeniii bododo deerenь bejelyylxiin tuxai hanalaa ogto tabidaggyi.

Tabtaanain somonoi „Paartiin XVII Xural“ geze kolxoz „zoovetpyynkt baiguulxamnai“ geze, kolxoozoigoo adag muu gerii hullahan bolbos, tere gertee hyylei hyylde ondoo jyyme oraulaad baina. Ene metiin barimtanuud byxii somonoi soveedudaar baixa.

Uşar iimiin tula, Ulaan-Ononoixin ene dutuu dundanuudaa oiriin sagta zahaxa johotoi.

KINOO

„FEEDЬKA“

Ene 1919 ondo grazdaan dainai baidalii xaruulhan fiilьm myn. Bydioonniin morito aarmi sagaantantai temeseze ilahanii xaruulna.

Feedьka niutagai selьsoveedoi tyryylegşiin xybyyn baigaa. Negete tosxondo sagaantanai sereg jireze, esegiinь abaaşaža alahan baiba. Tendexiin kulaagai xybyyn Feedьkiin esegii sagaantanda bariža ygehen; tiin, olon buutai xynyydte esegiingee tuulgaad jabaxiinь xaraža, xorosohon, gaşuudahan baga xybyyn Feedьka, xorюo busalža, tede zonoi xoinohoo şugui dunduur mii mete geteheer gytelže, onsotoigoor debxerže, kulaagai xybyynei dala myr deere buuža, ara gedergenь unagaaža xoolbigiinь bazuuba.

Tende jabagşa ofiсeernuud arbaad nahatai arbagar xybyyji uhan myrenei gol dunda xaira gamgyi sideže orxiho hen. Tendehee xybyyn amagalan uhan myrenei nygeede erjide garaad, oiro şadar baihan ulaantanai otriaadta oşohon baigaa.

Ende Feedьka pylimioodoi moridoi boozo bariža bolzo, baildaan tulaldaanai bolxii tenselgyi xylieeže baiba. Baildaanai bolomsoor, esegiinь sagaantanda bariža ygehen kulaagai xybyynhee yheegөө abxa geže, sedxildee bododog jabaa.

Anxan Feedьkede seregei disceplíine jixe tybegtei xaşartai şingi baigaa. Feedьkii hur gaxa gehen Vaasьka geze pylemioodçog Feedьkii seregei zuram disceplíineer jabuulxa geze oroldoxodonь, Feedьka anxan deere ygiinь daulangyi duraaraa jabaad yzebe. Terenьş byteegyi. Seregei xynei janzataigaar jabadag bolbo.

Xeden udaa sagaantantai seregleldexede Feedьka erxim hain geroilig zişee xaruulba. Ulaantan, sagaantaniii butasoxižo, Feedьkiin tyrehen tosxonii ezelže abhan baina. Tiixede Feedьka getee jireže yjiingөө nyxedyydtei uulzaba. Xaxuu taşaa deerenь nagaan buu, byhiinь toirood buunei hoxon. Ene byxiigee Feedьka nyxedtөө jixe hairxan xөөrene. Exenь Feedьkejee enxeren ugtana.

Vaasьka pylimiootçogtojoo xamta gertee edieeleed, otriaadai daxin saasadai jabaxa bolxodo, Feedьka şigi jabalsaba.

Terenei hyylde Vaasьkatajaa xamta tagnuulda garaad jabataraa, sagaantanda barigdaad, endehee zugadan garza jireed, otriaadaa daxuulža, sagaantanai ara talahaa untaandanь oşožo, buta soxixo jym.

Tagnuulda jabaxadaa Vaasьka sagaantanda, barigdaad jixe muudahan, zyderben, buuduulhan şarxanhaa bolzo naha baraba. Vasьkiin naha barahanda Feedьka jixeşeg ui gasundalda daragdana.

Hyylde Feedьka argagyi jixe geroilig xereg yile bytee[illegible]n baina. Sagaantanai olon min gan morito seregvyd [illegible] dyte jireed alaaktar orozo, manai ulaan otriaadii usadxaxa geze jabaxadanь, door ugtaža buudaxa[illegible] mandiir zaxirhan bai[illegible] xedenь naha barahan[illegible] kiin udaaxi pylimiood[illegible] daža şadabagyi. Pyle[illegible] aaraad ugta buudaba[illegible] gaantanuud byri oi[illegible] xedenen minyyiede tu[illegible] xejee jabaa.

Feedьka tereniii [illegible] өөree pylimioodii zah[illegible] daba. Jixe mergeer [illegible] sagaantanai tyryyşiin[illegible] yhe xaişalhan meteer[illegible]

Tiin, sagaantan mer[illegible] dalgada dairaldaža ol[illegible] alagdaad, gedergee [illegible] oşoo. Ulaan morito[illegible] hoonь darьža orobo. Py[illegible] çog Feedьka xojor yle[illegible] za baina.

Feedьkiin esegiiii-sa[illegible] da bariža yg[illegible] kulaagai xybyyn sag[illegible] [illegible] şugui dundahaa xara[illegible] raa emeel mergeer gar[illegible] Feedьkii [illegible] geed, pylemioodoi tym[illegible] şaad [illegible]

— [illegible] Fee[illegible] limioodog [illegible] xarьa [illegible] jyy [illegible] dun[illegible] kulaagai xybyynei [illegible] mori [illegible] zogsoo[illegible] [illegible] dundana. [illegible] [illegible] ba.

Tiixedenь Feedьka [illegible] riaad tөөrynaalba ab[illegible]

Ene filьm doter pr[illegible] revoliuuciin tylөө ten[illegible] xereg maasteraar xaru[illegible] han baina. Xyn zon [illegible] jixe oloroo xarna.

D. [illegible]

Zaiguulda xem[illegible] abiit!

SELENGE. Nojoxon[illegible] Kominteern kolxooz[illegible] nomio hurgaxa xereg[illegible] jabana. Staatna likv[illegible] nь (Cogtiin) daaža abl[illegible] merideө xaişa xereg[illegible] şedee xenegyi. Enee[illegible] dana ulaan bulangai[illegible] aad le, tereenee nege[illegible] lenegyi, terenь yder[illegible] gaatai baidag. Xari[illegible] jyymee xajaad, xenhe[illegible] gyi Noovo-Selengiinsk[illegible] jabana. Ene nyxer tu[illegible] gai gegeerelei tanag[illegible] tabiit!

Senx[illegible]

Xariuusalgata red[illegible]
orologşo D. A[illegible]

MYNӨӨDER

„PROGREES“
KINOODO
FEEDЬKA

„EREM“
KINOODO
Bide Kronştaadha[illegible]

MYNӨӨDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEA[illegible]
V. Gyysev.
Slaava
(Oros xelen deere)
3 yzegdeltei 5 kartiinatai zyzeg.
A. E. Larioonovoi xytelberieer tabigdaxa.
Zyzegei exilxenь 8 çaashaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç[illegible] 5-haa 9 ç. boltor

Noomir gargagşa C. NIMIIN. Verstaalagşad: D. BALDANAI ba C. BATIIN. «B-M. Praavda» ba «YNENEI» tipograafi. Ypөlgla[illegible]